

Författare: Annelie Viklund

Datum: 2020-08-24

Rapport: Genomgång av webbtillgänglighetsdirektivet

Genomgång av webbtillgänglighetsdirektivet

WCAG 2.1

<https://www.regionvastmanland.se/>

Innehåll

1. Introduktion	3
1.1 Projektbeskrivning.....	3
1.2 Kontakt.....	3
1.2.1 Kontakt hos Sogeti.....	3
2. Genomgång av utvalda sidor	4
2.1 Möjlig att uppfatta	6
2.1.1 Tillhandahåll alternativ i form av text.....	6
2.1.2 Tillhandahåll alternativ till tidsberoende media.....	6
2.1.3 Skapa innehåll som kan presenteras på olika sätt utan att information går förlorad.....	6
2.1.4 Gör det enklare för användare att se och höra innehåll, bl.a. genom att skilja förgrund från bakgrund	7
2.2 Hanterbar.....	10
2.2.1 All funktionalitet ska vara åtkomlig med ett tangentbord.....	10
2.2.2 Ge användaren tillräckligt med tid för att läsa och använda innehållet	10
2.2.3 Designa inte innehåll som kan orsaka krampanfall	10
2.2.4 Tillhandahåll sätt att hjälpa användarna att navigera, hitta innehåll och avgöra var de är	10
2.2.5 Gör det enklare för användare att styra innehållet på fler sätt än med tangentbordet	11
2.3 Begriplig	13
2.3.1 Gör textinnehåll läsbart och begripligt	13
2.3.2 Säkerställ att webbsidor presenteras och fungerar på ett förutsägbart sätt	13
2.3.3 Hjälpt användare att undvika och rätta till misstag	13
2.4 Robust	14
2.4.1 Maximera kompatibiliteten med nuvarande och framtida användarprogram	14
3. Sammanfattning	15
3.1 Prioriterade åtgärder.....	15
3.2 Rekommendationer	15

1. Introduktion

1.1 Projektbeskrivning

Sogeti kontrollerar om Region Västmanland uppfyller de krav på tillgänglighet som ställs på digital offentlig service, detta baserat på de lagkrav som började gälla den 1 januari 2019. I grova drag innebär lagen att de aktörer som omfattas ska utforma sina webbplatser, appar och dokument som sprids via dessa så att de är möjliga att uppfatta, hanterbara, begripliga och robusta. Detta innebär att framförallt webbplatser ska uppnå minst nivå AA i [version 2.1 av WCAG](#). Aktören ska även erbjuda användare möjlighet att påtala brister i tillgängligheten och begära att få de åtgärdade samt regelbundet publicera en tillgänglighetsredogörelse för hur man uppfyller kraven.

1.2 Kontakt

1.2.1 Kontakt hos Sogeti

Projektledare: Veronica Neussus, veronica.neussus@sogeti.se, 070-343 34 67

Utvecklare frontend: Annelie Viklund, annelie.viklund@sogeti.se, 073-651 25 19

Software Engineer: Ludvig Söderberg, ludvig.soderberg@sogeti.se, 070-271 18 96

2. Genomgång av utvalda sidor

De sidor vi har utfört granskningen på, enligt direktiv från Ludvig, är:

<https://regionvastmanland.se/>
<https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/lagesbild/>
<https://regionvastmanland.se/utveckling/>
<https://regionvastmanland.se/utveckling/dokument/>
<https://regionvastmanland.se/sok-pa-webbplatsen/?query=v%C3%A4stmanland/>
<https://regionvastmanland.se/politik/regionfullmaktige/>
<https://testpublic.regionvastmanland.se/nya-jobb/alla-jobb/>
<https://regionvastmanland.se/jobba-med-oss/underskoterskor-till-resursenheten-vasteras/>
<https://regionvastmanland.se/vardgivare/behandlingsstod/hjalpmedel/hjalpmedelshandboken/i-hemmet/stolar-och-sittdynor/>
<https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/>
<https://regionvastmanland.se/nyheter-2020/>
<https://regionvastmanland.se/nyheter-2020/hit-kan-du-vanda-dig/>

Vi har kontrollerat sidorna utifrån punkterna i WCAG 2.1 både manuellt och med hjälp av dessa verktyg:

- Windows 10
- NVDA screen reader för Windows
- Voice Assistant för Samsung (android)
- WAVE Web Accessibility Tool
- ARC Toolkit

Webbläsare vi använt är:

- Google Chrome
- Internet Explorer 11
- Microsoft Edge
- Mozilla Firefox
- Safari

Källförteckning:

- <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
- <https://webbriktlinjer.se/wcag/>
- <https://validator.w3.org>

Länkar för kontroll och anpassning av dokument:

- <https://webbriktlinjer.se/riktlinjer/88-publicera-i-forsta-hand-dokument-i-html/>

- <https://pdf-kollen.se/>
- https://helpx.adobe.com/acrobat/using/create-verify-pdf-accessibility.html#check_accessibility_of_PDFs

Vi bedömer de olika punkterna på sidorna som

- **Godkänd**
Kraven för tillgänglighet är uppfyllda
- **Behöver förbättras**
Mindre fel som behöver ses över. Här lämnar vi förslag på förbättringar.
- **Ej godkänd**
Tydliga brister som måste åtgärdas. Här lämnar vi förslag på ändringar.
- **Inte aktuell**
Punkten är inte implementerad på er digitala lösning

2.1 Möjlig att uppfatta

2.1.1 Tillhandahåll alternativ i form av text

WCAG-kriteriet 1.1.1

Ej godkänd 1.1.1

1.1.1 Beskriv med text allt innehåll som inte är text

Många bilder och ikoner på webbplatsen saknar en alternativ text/aria-label eller har en otydlig sådan. T.ex. har bilden på startsidan för Om covid-19 den alternativa texten "Händer som tvättas" och flera bilder på sidan

<https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/lagesbild/> saknar alt-text helt.

Se över alla bilder och ikoner som används på webbplatsen, lägg till alternativ text / aria-label och ändra där den är missvisande. Den alternativa texten ska beskriva bilden kortfattat och koncist.

Detta för att underlätta för t.ex. skärmläsare och sökmotorer att se innehållet korrekt.

2.1.2 Tillhandahåll alternativ till tidsberoende media

WCAG-kriterier 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5

Ej aktuell 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5

Från och med 23/9 2020 måste alla videor som publiceras efter det datumet ha ett alternativ i text kopplat sig, som undertexter och/eller en separat transkribering. Videos ska även syntolkas. Om ni publicerar media som enbart är ljud eller bild behövs det även en version av materialet i text, som på något sätt är sammankopplad med sagda media.

2.1.3 Skapa innehåll som kan presenteras på olika sätt utan att information går förlorad

WCAG-kriterier 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.3.5

Godkänd 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4

Ej godkänd 1.3.1, 1.3.5

1.3.1 Ange i kod vad sidans olika delar har för roll

Html-elementen som finns tillgängliga används inte fullt ut. T.ex. bör sidornas huvudinnehåll ligga i main och sidfoten i footer. Sidorna bör endast ha ett header-element. Ändra dessa element för att få korrekt html-struktur.

På flera sidor är rubrikstrukturen fel. Den går direkt från H1 till H3 eller H4. Byt ut den första underrubriken mot H2 för att få rätt struktur.

Startsidan saknar H1.

Rubrikerna i sidfoten bör vara H2 istället för div.

De element som går att fälla ut/ihop, t.ex. Katalog på sidan <https://regionvastmanland.se/utveckling/dokument/>, ska ha attributet aria-expanded i kod för att förtydliga att det är just expanderbara fält. Värdet skiftar mellan true och false.

Textarean för feedback saknar korrekt for/id förhållande mellan label och input.

Tabeller kan tydliggöras med attributet scope.

1.3.5 Märk upp vanliga formulärfält i koden

Checkboxarna på sidan <https://regionvastmanland.se/sok-pa-webbplatsen/?query=v%C3%A4stmanland> saknar attributet autocomplete.

Textarean för feedback saknar attributet autocomplete.

Lägg till attributet autocomplete på inmatningsfält för att underlätta för hjälpmedel att fylla i fälten. På känslig information kan man med fördel använda autocomplete="off".

2.1.4 Gör det enklare för användare att se och höra innehåll, bl.a. genom att skilja förgrund från bakgrund

WCAG-kriterier 1.4.1, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.4, 1.4.5, 1.4.10, 1.4.11, 1.4.12, 1.4.13

Inte aktuell 1.4.2

Godkänd 1.4.1, 1.4.4, 1.4.5, 1.4.12

Behöver förbättras 1.4.10

1.4.10 Skapa en flexibel layout som fungerar vid förstoring eller liten skärm

På små skärmar är klickytorna på elementen för att filtrera graferna på sidan <https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/lagesbild/> är väldigt små och svåra att träffa med fingret. Grafen för antal patienter som vårdas av Regionen visar siffror i toppen på varje stapel. Dessa är otroligt svårlästa på en liten skärm, även vid 200% förstoring.

Se över om ni kan göra klickytorna större och eventuellt dölja de omnämnda siffrorna på små skärmar.

Ej godkänd 1.4.3, 1.4.11, 1.4.13

1.4.3 Använd tillräcklig kontrast mellan text och bakgrund

Knapp, Rubrikelement

Bakgrund: #339b93 (grönblå)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 3.3. Ej godkänd

Knapp Visa meny (vid hover)

Bakgrund: #87c5bf (ljus grönblå)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 1.9. Ej godkänd

Knapp - Inaktiverad

Bakgrund: #ddecf7 (ljusblå)

Text: #9eadb8 (gråblå)

Kontrast: 1.9. Ej godkänd

Knapp - Inaktiverad

Bakgrund: #fff (vit)

Text: #c6dddb (ljusgrön)

Kontrast: 1.4. Ej godkänd

Sökfilter

Bakgrund: #fff (vit)

Text: #339b93 (grönblå)

Kontrast: 3.3. Ej godkänd

Rubrik – På gång, Samlade nyheter

Bakgrund: #fff (vit)

Text: #b1a199 (beige)

Kontrast: 2.4. Ej godkänd

Våra webbplatser – ovanför sidfot

Bakgrund: #57aba3 (grönblå)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 2.7. Ej godkänd

Länkar – sidfot

Bakgrund: #ebe6e0 (ljusgrå)

Text: #1a766e (grönblå)

Kontrast: 4.3. Endast godkänd vid textstorlek 18pt/24px

Rubrikelement

Bakgrund: #3c82af (blå)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 4.1. Endast godkänd vid textstorlek 18pt/24px

Rubrik – på gradient

Bakgrund: #fdfefe (ljusblå) - #8bb5d0 (blå)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 1.0 - 2.1. Ej godkänd

Rubrik – på gradient

Bakgrund: #fdfcfc (ljusrosa) - #a5718b (mörkrosa)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 1.0 – 3.9. Ej godkänd

Graf - äldreboenden

Bakgrund - Stapel utan fall: #83bfb9 (blågrön)

Text: #fff (vit)

Kontrast: 2.0. Ej godkänd

Graf – Antal som vårdas

Bakgrund: #efdae2 (ljusrosa)

Text: #666 (grå)

Kontrast: 4.3. Endast godkänd vid textstorlek 18pt/24px

Graf – Antal som vårdas

Bakgrund: #efdae2 (ljusrosa)

Text (siffror): #fff (vit)

Kontrast: 1.3. Ej godkänd

Se över om ni kan ändra nyanserna en aning så att de får godkända kontrastvärden eller byt till en annan färg.

1.4.11 Använd tillräckliga kontraster i komponenter och grafik

Graf – Antal fall

Bakgrund: #d8eae6 (ljusgrön)

Punkter/linje nya fall: #9e8fb1 (ljuslila)

Kontrast: 2.3. Ej godkänd

Graf - Äldreboenden

Bakgrund: #d8eae6 (ljusgrön)

Stapel utan fall: #83bfb9 (blågrön)

Kontrast: 1.6. Ej godkänd

Graf – Antal provtagningar

Bakgrund: #fff (vit)

Punkter/linje antal per dag: #9fbfbc (ljus grönbå)

Kontrast: 1.9. Ej godkänd

Graf – Antal som vårdas

Bakgrund: #efdae2 (ljusrosa)

Stapel på IVA: #a48594 (mellanrosa)

Kontrast: 2.4. Ej godkänd

Se över om ni kan ändra nyanserna en aning så att de får godkända kontrastvärden eller byt till en annan färg.

1.4.13 Popup-funktioner ska kunna hanteras och stängas av alla

På sidan för sökresultat <https://regionvastmanland.se/sok-pa-webbplatsen/?query=v%C3%A4stmanland&type=0> kommer det vid tangentbordsfokus i inputfältet fram en ruta med sökförslag. Denna ruta går inte att stänga, varken genom att klicka bredvid den eller med esc-knappen. Enda sättet att få bort den är genom att radera den text som står i inputfältet. Den öppna rutan döljer bakomliggande innehåll.

Gör så att det enkelt går att stänga rutan med sökförslag.

2.2 Hanterbar

2.2.1 All funktionalitet ska vara åtkomlig med ett tangentbord

WCAG-kriterier 2.1.1, 2.1.2, 2.1.4

Inte aktuell 2.1.4

Godkänd 2.1.2

Ej godkänd 2.1.1

2.1.1 Utveckla systemet så att det går att hantera med enbart tangentbordet

Flera funktioner går ej att nå med tangentbordet:

- Visa menyn på små skärmar samt på flera undersidor på stora skärmar
- Visa/dölja resultat i grafer
- Filtreringsknappar på sidan <https://regionvastmanland.se/utveckling/dokument/>
- Mapper och filer i Katalog på sidan <https://regionvastmanland.se/utveckling/dokument/>
- Funktion för att Dela texten på en sida
- Avbryta och stänga formuläret för att ge feedback
- Filtreringsalternativ för lediga jobb på sidan <https://testpublic.regionvastmanland.se/nya-jobb/alla-jobb/>

När man navigerar med tangentbordet kommer man in i den meny som är visuellt dold, både på små och stora skärmar.

Se över webbplatsens olika element och menyer och gör så att de går att använda fullt ut med tangentbordet. Element som är visuellt dolda bör istället inte gå att nå med tangentbordet.

2.2.2 Ge användaren tillräckligt med tid för att läsa och använda innehållet

WCAG-kriterier 2.2.1, 2.2.2

Inte aktuell 2.2.1, 2.2.2

2.2.3 Designa inte innehåll som kan orsaka krampanfall

WCAG-kriterier 2.3.1

Inte aktuell 2.3.1

2.2.4 Tillhandahåll sätt att hjälpa användarna att navigera, hitta innehåll och avgöra var de är

WCAG-kriterier 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3, 2.4.4, 2.4.5, 2.4.6, 2.4.7

Godkänd 2.4.2, 2.4.4, 2.4.5

Behöver förbättras 2.4.1, 2.4.3, 2.4.6, 2.4.7

2.4.1 Erbjud möjlighet att hoppa förbi återkommande innehåll

Använd korrekta html-element för t.ex. main och footer samt rubrik-element istället för div/span. Se punkt 2.1.3 i rapporten avseende direktiv 1.3.1.

2.4.3 Gör en logisk tab-ordning

Tab-ordningen i sidhuvudet bör ses över. Idag är ordningen: Till innehåll -> Eventuell länk -> Sökfält -> Sökknapp -> Kontakt -> Languages -> Lyssna -> Innehåll -> Meny
Ändra ordningen i DOMen så att den blir logisk.

2.4.6 Skriv beskrivande rubriker och etiketter

Rubrik 1, h1, saknas på startsidan. Se punkt 2.1.3 i rapporten avseende direktiv 1.3.1.

2.4.7 Markera tydligt vilket fält eller element som är i fokus

Tydlig fokusmarkering saknas på:

- Knappen Sök, både i sidhuvudet och på sökresultatsidan
- Telefonnummer under Kontakt i sidfoten
- Filtreringsknapparna på sidan för sökresultat <https://regionvastmanland.se/sok-pa-webbplatsen/?query=v%C3%A4stmanland&type=0>

Se till fokusmarkeringen är tydlig på alla element, att t.ex. övriga css-regler inte stör.

2.2.5 Gör det enklare för användare att styra innehållet på fler sätt än med tangentbordet

WCAG-kriterier 2.5.1, 2.5.2, 2.5.3, 2.5.4

Inte aktuell 2.5.4

Godkänd 2.5.2

Behöver förbättras 2.5.1, 2.5.3

2.5.1 Erbjud alternativ till komplexa fingerrörelser

Menyn på små skärmar använder en svepfunktion för att bläddra till fler ingångar. Det finns en knapp i form av en pil och med denna kommer användaren till slutet av menyraden. Det behöver finnas ett alternativ att stega sig igenom menyn för de användare som inte kan svepa, så att de kommer åt de ingångar som finns mitt i raden.

2.5.3 Se till att text på knappar och kontroller överensstämmer med maskinläsbara etiketter

Ikonen som fungerar som knapp för den minimerade menyn på små skärmar saknar alt text/aria-label och läses inte upp av skärmläsare.

Graferna som används för att visa antal på sidan

<https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/lagesbild/> läses inte upp korrekt med skärmläsare.

Lägg till alternativ text på de ikoner som är bilder eller aria-label på elementen för att skärmläsare ska kunna utläsa knappar korrekt. Se över graferna så att de fungerar bra med skärmläsare.

2.3 Begriplig

2.3.1 Gör textinnehåll läsbart och begripligt

WCAG-kriterier 3.1.1, 3.1.2

Godkänd 3.1.1, 3.1.2

2.3.2 Säkerställ att webbsidor presenteras och fungerar på ett förutsägbart sätt

WCAG-kriterier 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4

Godkänd 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4

Behöver förbättras 3.2.3

3.2.3 Var konsekvent i navigation, struktur och utformning

Fyra av de valda sidorna

- <https://regionvastmanland.se/uppdateringar-fran-region-vastmanland-om-covid-19/lagesbild/>
- <https://regionvastmanland.se/utveckling/>
- <https://regionvastmanland.se/utveckling/dokument/>
- <https://regionvastmanland.se/sok-pa-webbplatsen/?query=stolar>

har en annan struktur i sidhuvudet än de övriga. Menyn är dold och visas genom att användaren klickar på en knapp. /utveckling/dokument/ och /sok-pa-webbplatsen/?query=stolar har inget sökfält i sidhuvudet.

Gör avsteg i strukturen om de är motiverade utifrån användningen och syftet med sidan, i annat fall följ den generella utformningen av webbplatsen.

2.3.3 Hjälp användare att undvika och rätta till misstag

WCAG-kriterier 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4

Inte aktuell 3.3.1, 3.3.3, 3.3.4

Behöver förbättras 3.3.2

3.3.2 Skapa tydliga och klickbara fältetiketter

Fältetiketten för meddelandet i feedbackfunktionen har inte korrekt for/id förhållande, vilket gör att den inte är klickbar.

Ändra id på inputfältet så att det är korrekt kopplat till etiketten.

2.4 Robust

2.4.1 Maximera kompatibiliteten med nuvarande och framtida användarprogram

WCAG-kriterier 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3

Inte aktuell 4.1.2, 4.1.3

Behöver förbättras 4.1.1

4.1.1 Se till att koden validerar

Efter kontroll av webbplatsens kod med W3Cs html-validerings verktyg framkom flera mindre fel och varningar. Felen gäller överlag att det är felaktig html-syntax med jQuery, bilder som saknar alt-text, duplicerade id, felaktiga attribut på element.

Se över koden och rätta till de fel som återfinns.

3. Sammanfattning

Överlag fungerar webbplatsen bra, även i olika skärmstorlekar och med hjälpmedel. De av steg vi kan se gäller främst att det saknas alternativ text på många bilder, att det är låga kontrastvärden, att det inte går att nå vissa element med tangentbordet och att det är otydlig fokusmarkering på vissa element.

PDF-dokumentet på webbplatsen är inte helt godkända enligt direktivet. Dokument bör i första hand publiceras som html, men om man ändå måste lägga upp t.ex. en PDF-fil så ska den vara tillgänglighetsanpassad.

3.1 Prioriterade åtgärder

- Visuellt dolda element bör inte kunna nås med tangentbordet
- Lägg till alternativa texter på alla bilder/ikoner där det saknas
- Gör all funktionalitet åtkomlig med tangentbordet
- Tydliggör fokusmarkering på element
- Lägg till H1 på sidor där det saknas
- Ändra rubriker från H3 till H2
- Ändra vissa nyanser på färgerna på webben för ökat kontrastvärde, alternativt byt ut textfärgerna
- Skriv en tillgänglighetsredogörelse upp uppdatera den regelbundet där ni beskriver hur ni uppfyller tillgänglighetsdirektiven samt vilka brister ni är medvetna om att webbplatsen har. På digg.se finns en mall att följa <https://www.digg.se/digital-tillganglighet/offentlig-aktor#tillganglighetsredogorelse>
- Tillgänglighetsanpassa alla dokument som finns på webbplatsen

3.2 Rekommendationer

- Använd alltid text för att visa text, inte bild
- Öka teckenstorleken på brödtext från 15px till 18px för läsbarhetens skull
- Lägg till .pdf/.docx i slutet på länkar som är dokument
- Vissa dokument har en ikon som visar vilket format det är, men inte alla. Lägg till ikoner på resterande eller ta bort på alla för att hålla utformningen på sidan enhetlig
- När text ligger ovanpå en bild, som på startsidan, lägg gärna till en ruta i motsatt färg bakom texten för att öka läsbarheten